

REVUE DES ÉTUDES SUD-EST EUROPÉENNES

TOME XLVII

2009

N°s 1–4, Janvier–Décembre

SOMMAIRE / CONTENTS

Vivre et prier à Byzance et dans les Balkans ottomans

FEDERICA A. BROILO (Venice), “Cleanses the Sins with the Water of the Pure-Flowing Font”: Fountains for Ablutions in the Byzantine Constantinopolitan Context	5
ȘTEFAN ANDREESCU, An Unusual Byzantine Title: “Despot of the Black Sea”	25
TATIANA POPOVA (Severodvinsk), Die wenig bekannten slawischen Manuskripte der „Scala Paradisi” des Johannes Klimakos	31
GALIA VALTCHINOVA (Sofia), Le transfert des reliques de Sainte Paraskeve (Petka, Paraschiva) de 1641 : Témoignages de deux personnages religieux contemporains	39
VLADIMIR AGRIGOROAIE, The Vlachs and the Troubadour. Brief Analysis of Three Poems by Raimbaut de Vaqueiras	55
ELENA ENE DRĂGHICI-VASILESCU, The Monastery of St. Catherine on Mount Sinai and the Romanians	75
ELISABETA NEGRĂU, Byzantine Legacy and Modern Greek Influences in the Wallachian Culture of the 17 th - 18 th Centuries	89
ANA-CRISTINA HALICHIAS, The Terminology of <i>Realia</i> in the Codex Bandinus	101
STELU ȘERBAN, La « roumanisation » d’un espace sacré: le pèlerinage au monastère de Celic Dere dans le contexte de l’histoire religieuse locale	119
BOJIDAR ALEXIEV (Sofia), Le problème des noms des saints musulmans hétérodoxes, vénérés en Bulgarie	131
CRISTINA FENEȘAN, Islamischer Unterricht und osmanische Gelehrte im Temeswarer Vilayet	141
VIOREL PANAITTE, A Legal Opinion on Western Piracy in the Ottoman Mediterranean about the Late-Sixteenth and Early-Seventeenth Centuries	165

Figures culturelles et religieuses

SILVIA CORLĂȚEANU-GRANCIUC (Chișinău), 175 Years from the Death of Dimitrie Daniel Philippide	175
ELENA SIUPIUR, La Missione culturale e educativa dell’arcivescovo cattolico Raymund Netzhammer nella Romania ortodossa	179

ALEXANDRU BARNEA, Contributo di Raymund Netzhammer all'archeologia cristiana e alla storia paleocristiana dal Basso Danubio	191
---	-----

Identité nationale et mémoire collective

CONSTANTIN IORDAN, La Roumanie à la veille du Congrès de la Paix de Paris (1919). Repères concernant la propagande nationale	201
VESELKA TONCHEVA (Sofia), "Bulgaria" in Vienna – Places, Music, Identities	217
MILA SANTOVA (Sofia), Lieux de mémoire en ville. L'exemple de Vidin	231
TCHAVDAR MARINOV (Sofia), De la « Ville Grecque » au Musée Bulgare : L'invention d'un patrimoine national à Melnik	239
NIKOLAI VUKOV (Sofia), „Post-Socialist” Identities and Representations. Monuments and Museums in Bulgaria and Romania after 1989	273
ANA HOFMAN (Ljubljana), Performing Modernization: Socialist Culture Policy and Folklore Manifestations in Serbia	293

Discussions

NICOLAE SARAMANDU, À propos de l'origine du roumain	315
ANDREI PIPPIDI, À propos de la politique napoléonienne à l'égard des Principautés Danubiennes	323
ELENA SIUPIUR, Ute Schmidt, <i>Bessarabien. Deutsche Kolonisten am Schwarzen Meer, Deutsches Kulturforum östliches Europa</i> , Potsdam, 2008; Ute Schmidt, <i>Die Deutschen aus Bessarabien. Eine Minderheit aus Südosteuropa (1814 – bis heute)</i> , 3, unveränderte Auflage, Böhlau Verlag Köln, Weimar, Wien, 2006	327
ELENA SIUPIUR, Missionariat protestant, conversion religieuse, école et renouvellement culturel dans le Sud-Est européen aux XIX ^e –XX ^e siècles	331

Comptes rendus

PANDELI PANI, <i>Albanisch intensiv (Cătălina Vătășescu)</i> ; IULIA MĂRGĂRIT, <i>Comentarii etimologice și semantice. Note și articole (Cătălina Vătășescu)</i> ; GRIGORE BRÂNCUȘ, <i>Studii de istoria limbii române (Zamfira Mihail)</i> ; GOTTFRIED SCHRAMM, <i>Slawisch im Gottesdienst. Kirchenwortschatz und neue Schriftsprachen auf dem Weg zu einem christlichen Südosteuropa (Cătălina Vătășescu)</i> ; <i>The Other Europe in the Middle Ages. Avars, Bulgars, Khazars, and Cumans</i> (éd. Florin Curta) (<i>Andrei Timotin</i>); VICTOR SPINEI, <i>Universa Valachica. Românii în contextul politic internațional de la începutul mileniului al II-lea (Tudor Teoteoi)</i> ; CĂTĂLINA VELCULESCU, <i>Nebuni întru Hristos (Cristina Bogdan)</i> ; <i>Miniatura și ornamentul manuscriselor din colecția de artă medievală românească a Muzeului Național de artă al României</i> , vol. II (<i>Emanuela Popescu-Mihuț</i>); LORENZO DITOMMASO, <i>The Book of Daniel and the Apocryphal Daniel Literature (Andrei Timotin)</i> ; DRAGOLJUB R. ŽIVOJINOVIĆ, <i>Evropa i Dubrovnik u 17. i 18 veku. Stuije i rasprave (Andrei Pippidi)</i> ; SERGEJ P. KARPOV, <i>Istorija Trapezundskoj imperii (Tudor Teoteoi)</i> ; MARIE-HÉLÈNE BLANCHET, <i>Georges-Gennadios Scholarios (vers 1400 – vers 1472). Un intellectuel orthodoxe face à la disparition de</i>

*l'empire byzantin (Petre Guran); „Rivista di studi bizantini e neoellenici” (Tudor Teoteoi); The Romanian Principalities and the Holy Places Along the Centuries (éds. E. Băbuș, I. Moldoveanu, A. Marinescu) (Andrei Timotin); În memoria lui Alexandru Elian (éd. V.V. Muntean) (Andrei Pippidi); PASCHALIS M. KITROMILIDES, An Orthodox Commonwealth. Symbolic Legacies and Cultural Encounters in Southeastern Europe (Andrei Pippidi); ANTOINE CÉSAR DEBBAS, NAKHLÉ RÉCHO, *Tārīḥ al-ṭibā'a l-'arabiyya fī l-Mašriq. Al-Baṭriyark Aṭanāsiyūs aṭ-ṭālīḥ Dabbās (1685–1724) (Ioana Feodorov); Jus et ritus. Rechtshistorische Abhandlungen über Ritus, Macht und Recht (éd. Ivan Biliarsky); Les cultes des saints souverains et des saints guerriers et l'idéologie du pouvoir en Europe Centrale et Orientale (éds. Ivan Biliarsky et Radu G. Păun); The Biblical Models of Power and Law (éds. Ivan Biliarsky et Radu G. Păun) (Andrei Pippidi); ȘERBAN MARIN, Studii venețiene (Andrei Pippidi); CRISTIAN LUCA, Țările românești și Veneția în secolul al XVII-lea (Andrei Pippidi); CRISTIAN LUCA, L'Europa Centro-Orientale e la Penisola italiana: quattro secoli di rapporti e influssi intercorsi tra Stati e civiltà (1300–1700) (Andrei Pippidi); CRISTIAN LUCA, Dacoromano-Italica. Studi e ricerche sui rapporti italo-romeni nei secoli XVI–XVIII (Andrei Pippidi); ARIADNA CAMARIANO-CIORAN, Relații româno-elene. Studii istorice și filologice (secolele XIV–XIX) (Andrei Pippidi); Deutsche und Rumänen in der Erinnerungsliteratur. Memorialistik als Geschichtsquelle (Hrsg. Krista Zach und Cornelius R. Zach) (Andrei Pippidi); GIULIA LAMI, La questione ucraina fra '800 e 900; Ucraina 1921–1956 (Andrei Pippidi); STELLA GHERVAS, Réinventer la tradition. Alexandre Stourdza et l'Europe de la Sainte Alliance (Andrei Pippidi); ALEX DRACE-FRANCIS, The Making of Modern Romanian Culture. Literacy and the Development of National Identity (Andrei Pippidi); ELENA-MARIA SCHATZ et ROBERTINA STOICA, Catalogul colectiv al incunabilelor din România (Demény Ludovic); VALERIU LEU, COSTA ROȘU, Cartea veche românească din Voivodina (Cristina Feneșan); CARMEN POPESCU, Le style national roumain. Construire une nation à travers l'architecture, 1881–1945 (Andrei Pippidi); NICOLAE IORGA, Scrieri alese. Cuvântări și comunicări rostite la Academia Română. Partea I (Șerban Papacostea); VASILE ȘOIMARU, Românii din jurul României în imagini (Constantin Jordan); BILJANA SIKIMIĆ, PETKO HRISTOV (éds.), Kurban in the Balkans (Stelu Șerban); LIVIU CHELCEA, Bucureștiul postindustrial. Memorie, dezindustrializare și regenerare urbană (Stelu Șerban); BILJANA SIKIMIĆ, TIJANA AŠIĆ (éds.), The Romance Balkans. (Stelu Șerban)**

337

Vie scientifique de l'Institut d'Études Sud-Est Européennes 2008 (Virginia Blînda)

387

Paul-Henri Stahl (4 mai 1925 – 18 septembrie 2008)

395

Livres reçus

397